

Конкуренція як рушійна сила ринку

Дар'я Нечипоренко, Ірина Кравченко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Ефективність діяльності економічних суб'єктів значною мірою залежить від сприйняття та розуміння природи конкуренції, її форм, методів і чинників, що визначають готовність економічних суб'єктів до даної діяльності.

Матеріали й методи дослідження. Основою даного дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи, такі як: метод аналізу, синтезу і узагальнення та електронні ресурси.

Результати. Термін «конкуренція» на латинській трактується як «змагання», «зіткнення». Зі сторони ринкової економіки конкуренція - це економічна боротьба між певними учасниками економіки за вигідні умови реалізації та виробництва товарів та послуг, щоб задовольнити власні інтереси та встановити контроль над ринком.

Конкуренція є головним методом регулювання ринкової економіки й вагомою частиною ринкового середовища діяльності фірми. Результатом конкуренції є, з однієї сторони, загострення ринкових і виробничих відносин, а з іншої – покращення ефективності господарської діяльності, розвиток науково-технічного процесу. Конкуренція є неконтрольованим фактором. Такі фактори мають вплив на діяльність фірми та не управляються нею.

Не дивлячись на те, що конкуренція має прямий зв'язок з витратами, вона забезпечує економічний ефект, стимулює зниження цін, покращення якості та асортименту випущеної продукції, запровадження науково-технічних новинок.

Економічна конкуренція є регулятором пропорцій суспільного виробництва, що стимулює його ефективність, фактором утворення середньої норми прибутку, формування ринкової вартості товару, диференціації товаровиробників за доходами, реалізації матеріального інтересу товаровиробників.

Регулярне пришвидшення процесів оновлення виробництва і товару є об'єктивно необхідним. Тому конкуренція диктує технологічну дисципліну, вимагає високу якість товару, сучасне оформлення, здатність передбачити перспективність, а не продавати те, що виробляється і поки що має попит.

Також варто згадати, що розділяють добросовісну та недобросовісну конкуренцію. Добросовісна конкуренція передбачає такі методи, як покращення якості продукції, розширення мережі обслуговування споживачів, використання реклами тощо. Недобросовісна конкуренція є будь-якою дією, що суперечить правилам та звичаям у діяльності та передбачають такі методи, як технологічне, фінансове та економічне шпигунство, копіювання продукції, використання торгової марки іншої компанії, махінації із документами, підкуп найкращих робітників [1].

Висновок. Усі аспекти конкуренції пов'язані між собою і формують конкурентне середовище, яке функціонує в ринковій економіці. Отже, для визначення поняття «конкуренція» можна розділити його на три підходи: частина ринкового механізму, який врівноважує пропозицію і попит; критерій, який визначає тип галузевого ринку; та конкуренція як змагання, суперництво.

Література

1. Павлюк Т.І. «Сутність та роль конкуренції в ринковій економіці» / [Електронний ресурс] // режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/2.pdf